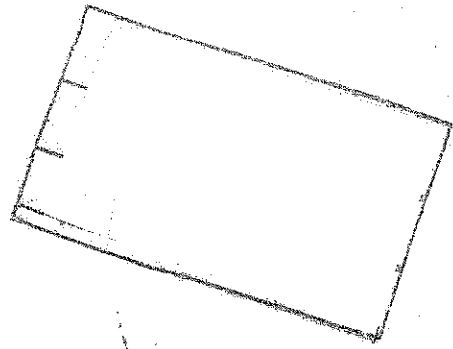

1

מוגבל

מנהל גיוס 589
טל: 0302-9111/2
כא(6)50 343
י"ט אדר תשס"ב
3 מרץ 2002

מפצ"ר - פצ"ר
ר"ט תומכ"א
מפצ"ר - תצ"ר
מפצ"ר - סצ"ר

**הנדון: גדר התערבותו של בית הדין הצבאי לערעורים
במעולת הרשויות המוסמכות בצה"ל**

1. ביום 9 ינואר 2002 התקבל בלשכתי מכתבו של סגן אור בסוק, סניגור צבאי, בעניינו של , אליו צורפה החלטת בית הדין הצבאי לערעורים בע"מ/121/01. בית הדין התכנס כדי לדון באישום שהוגש כנגד הנ"ל בגין ביצוע עבירה של היעדרות משירות שלא ברשות. למרות האמור, בהחלטתו לא עסק בית הדין כלל בעבירה שביצע הנ"ל אלא הנחה להזמין את הנ"ל להופיע בפני ועדת המצפון לגברים, המתכנסת במנהל הגיוס. לנוחיותך, מצ"ב העתק מכתבו של סגן בסוק מיום 9 ינואר 2002 והחלטת בית-הדין מיום 3 ינואר 2002.
2. כרקע, אציין כי ביום 24 ספטמבר 2000, עוד בטרם גויס הנ"ל לצה"ל, הופיע הנ"ל בפני ועדת מצפון, זאת לאור בקשתו לפיטורו משרות בטחון מטעמים שבמצפון. חברי ועדת המצפון, אשר הורשמו כי הנ"ל עושה שימוש מניפולטיבי בטענות וכי אין בבסיס טענותיו טעמים כנים שבמצפון, קבעו כי אין מקום לדון בפיטורו של הנ"ל משירות בטחון או לאפשר לו הקלות כלשהן בתנאי שירותו במישור זה.
3. לאור האמור, הופתעתי עד מאד לקבל את החלטת בית-הדין. הייתכן כי בית הדין הצבאי לערעורים, בדונו בערעורו של חייל אשר הפר את חוראות החוק ופקודות מפקדיו בהעדרו שלא ברשות מיחידתו, יהפוך במחי יד החלטה של רשות מרשויות הצבא אשר התקבלה בסמכות ובהתאם לקריטריונים אשר היו תקפים לפעילות הועדה דאז? אני סבור כי החלטתו של בית הדין מתווה התערבות שאיננה במקומה

בהחלטות ועדה מוסמכת. במיוחד המורה בעיני התעלמות בית הדין מבקשת התובע במשפט - אשר איננו מצוי בנושא פעילות ועדת המצפון - להתייעץ עם הגורמים המוסמכים (כעולה מפרוטוקול הדיון):

4. עם כל הכבוד הראוי, אך ורק ועדת המצפון מוסמכת לקבוע באם יינתנו למלש"ב או לחייל הקלות כלשהן על רקע טעמים שבמצפון ולא יכול בית הדין להתליפה. סבורני כי גם באם בית הדין לערעורים או הערכאה שמתחתיו התרשמו כי בעניינו של הנ"ל אכן קיימים טעמים שבמצפון, הרי שקביעה זו צריכה שתהיה מוגבלת לאותו הליך משפטי גרידא ואין בה כדי לחייב את ועדת המצפון בצה"ל או לכפות עליה להפעיל סמכותה בדרך זו או אחרת. סמכותה של ועדת המצפון לגברים הינה בלעדית וייחודית.

5. בנוסף, ועדת המצפון דנה בעניינו של הנ"ל בהתאם לקריטריונים ולנתלים שהיו נכונים לאותה תקופה. לפיכך, האפשרות ליווי על-ידי עו"ד, כפי שצוין ע"י בית-הדין, איננה רלוונטית לנושא שכן המדובר בנוהל שהחלה הפעלתו לאחר שנבחן עניינו של הנ"ל. ברי כי לא בכל מקרה של שינוי בהנחיה או הוראה פותחים לעיון מחודש את כל התיקים שנסגרו זה מכבר.

6. זאת ועוד, עם הגעת העתק החלטת בית הדין לידי ביקש סניגורו של הנ"ל בהליך בפני בית הדין כי הוא יהיה העו"ד המלווה את הנ"ל בהליכים בפני ועדת המצפון. לעניות דעתי, גם באם קיימת זכות ליווי על-ידי עו"ד במסגרת ההליכים בפני ועדת המצפון, הרי שאין זה ראוי שהעו"ד המלווה יהיה סניגור צבאי. הייתכן כי מי שילווה את המבקשים כי עניינם יידון בפני ועדת המצפון יהיה איש צבא אשר תפקידו ייצוג נאשמים בפני בתי הדין הצבאיים? הדבר איננו ראוי לדעתי - וזאת בלשון המעטה.

בהקשר זה אזכיר כי ועדת המצפון איננה ערכאה משפטית וההליך בפניה איננו הליך משפטי או בעל אופי משפטי. מסיבה זו גם אין אנו מאפשרים ייצוג על-ידי עו"ד בפני הועדה אלא רק ליווי על-ידי עו"ד.

7. סיכומו של דבר, אני סבור כי החלטת בית הדין מהווה תקדים בעייתי ביותר. צר לי על כי במקום להתרכז בהליך המשפטי שבפניו - ובסופו של דבר המדובר בחייל

אשר עבר עבירה של היעדרות משרות ללא רשות ולא מעבר לכך - חיפש בית הדין את התשובה בהליכים שבפני ועדת המצפון.
8. אשמח לקבל עמדתך, שכן אני סבור כי מקרה זה חורג מגדר הסביר.

בברכה,

צביקה גל, אליש

ראש מנהל גיוס